แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
กองทุนประกันชีวิต (กปช.) ประจำปี ๒๕๖๖

ตามกรอบมาตรฐานบริหารความเสี่ยง

COSO - ERM

เอกสารนี้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงภายใน กองทุนประกันชีวิต (กปช.) และมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของ กปช. เนื้อหาในคู่มือจะมีการจัดทำแนวทางการดำเนินงาน มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และการบริหารความเสี่ยง กปช. ประจำปี ๒๕๖๖ โดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - Enterprise risk management (COSO-ERM)

คำนำ

กองทุนประกันชีวิต เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีฐานะเป็นนิติบุคคล วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ

กปช. ต้องปฏิบัติภารกิจในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่เจ้าหนี้ผู้เอาประกันภัยในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ รวมถึงภารกิจด้านการชำระบัญชี หากได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย คณะทำงานความเสี่ยงกองทุนประกันชีวิต จึงเห็นความสำคัญของการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของ กปช. เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกันชีวิตกำหนด รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐาน COSO - ERM และใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ เพื่อให้สอดรับกับแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของ กปช. ที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการทำงานมาโดยตลอด เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและหน่วยงาน เพื่อให้ทุกส่วนงานสามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรม

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงกองทุนประกันชีวิต (กปช.)

สารบัญ

หน้า

คำนำ

๑. หลักการและเหตุผล ๔

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๔

๓. การระบุความเสี่ยง (Risk identification) ๔

๔. ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know factor และ Unknow factor) ๕

๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๖

๖. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖ ๗

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต

- ❖ การระบุความเสี่ยงและปรเภทความเสี่ยงการทุจริต
- ❖ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาส (Likelihood Assessment Criteria)
- ❖ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)
- ❖ แผนภาพความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้

ภาคผนวก ข แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ภาคผนวก ค การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. หลักการและเหตุผล

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA นั้น ในปัจจุบันถือเป็นมาตรการที่สำคัญในการพัฒนาภาครัฐในด้านคุณธรรม ความโปร่งใส อันจะนำไปสู่การป้องกันการทุจริตในภาครัฐได้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐแต่ละหน่วยงานได้รับทราบสถานะของตนเองในด้านคุณธรรมความโปร่งใส ตลอดจนใช้ให้เกิดประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ยังช่วยให้หน่วยงานในระดับกระทรวง ระดับจังหวัด หรือหน่วยงานที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐภายใต้การกำกับดูแลได้ โดยที่ผ่านมาการประเมิน ITA ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงให้เห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยมีเป้าหมายให้ทุกหน่วยงานมีค่าคะแนนไม่น้อยกว่า ๘๕ คะแนน และ กปช. จะต้องดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในหัวข้อการตอบแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ และดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับการประเมินดังกล่าวให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาการเข้าตอบแบบวัด OIT ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๖

การป้องกันการทุจริต เป็นตัวชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบถึงการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต และมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อผลการประเมิน เพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และมีการกำกับติดตามการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

(๑) เพื่อให้การดำเนินภารกิจของ กปช. มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดผลสัมฤทธิ์ และเกิดประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมประกันชีวิต ตลอดจนประชาชนที่ทำประกันชีวิต

(๒) เพื่อป้องกันความเสียหายแก่องค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

(๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

(๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง

(๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๖) เพื่อบุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

๓. การระบุความเสี่ยง (Risk identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๓ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

(๒) ความเสี่ยงความทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

(๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๔. ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know factor และ Unknow factor)

โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknow factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
R๑ การอนุมัติ/อนุญาตเร่งรัดให้ตรวจสอบและพิจารณาคำขอรับเงินกรมธรรม์ที่ล่วงพ้นอายุความ ➢ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่รับผิดชอบในส่วนงานคุ้มครองสิทธิ จากการตรวจสอบและอนุมัติการจ่ายตามคำขอรับเงินกรมธรรม์ที่ล่วงพ้นอายุความ มีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อเร่งรัดลำดับให้มีการตรวจสอบและอนุมัติจ่ายรวดเร็วยิ่งขึ้น		✓
R๒ การจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า ➢ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างการเงินมีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า เพื่อการจ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องให้แก่ผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า		✓
R๓ การดำเนินงานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ➢ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างมีความเกี่ยวข้องกับผู้รับจ้าง หรือมีความสนิทสนม จัดซื้อจัดจ้างรายเดิมซ้ำๆ หรือมีการเรียกรับ / ให้สิ่งของกำนัลใดๆ เพื่อผลประโยชน์จากผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการ		✓
R๔ การใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการที่สำคัญของกองทุน ➢ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบกองทุน เช่น ระเบียบกองทุนประกันชีวิต ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเดินทางไปในงานของกองทุนฯ เป็นต้น		✓
R๕ การนำทรัพย์สินของกองทุนฯ ไปดำเนินการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ➢ นำทรัพย์สินของกองทุนฯ ไปใช้ส่วนตัว		✓

๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
R๑	การตรวจสอบและอนุมัติคำขอรับเงินกรมธรรม์ที่ล่วงพ้นอายุความของกองทุนประกันชีวิต	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่รับผิดชอบในส่วนงานคุ้มครองสิทธิ จากการตรวจสอบ และอนุมัติการจ่ายตามคำขอรับเงินกรมธรรม์ที่ล่วงพ้นอายุความ มีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อเร่งรัดลำดับให้มีการตรวจสอบ และอนุมัติจ่ายรวดเร็วยิ่งขึ้น	L๑ (๒)	I๑ (๒)	๔ ปานกลาง (Medium)
R๒	การจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างส่วนงานการเงินมีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อการจ่ายเงินที่ไม่ถูกต้อง ให้แก่ผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า	L๒ (๒)	I๒ (๒)	๔ ปานกลาง (Medium)
R๓	การดำเนินงานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างมีความ-เกี่ยวข้องกับผู้รับจ้าง หรือมีความสนิทสนม จัดซื้อจัดจ้าง รายเดิมซ้ำๆ หรือมีการเรียกรับ / ให้สิ่งของกำนัลใดๆ เพื่อผลประโยชน์จากผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการ	L๒ (๑)	I๒ (๒)	๒ ต่ำ (Low)
R๔	การใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการที่สำคัญของกองทุน	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบกองทุน เช่น ระเบียบกองทุนประกันชีวิต ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเดินทางไปในงานของกองทุนฯ เป็นต้น	L๒ (๒)	I๓ (๒)	๔ ปานกลาง (Medium)
R๕	การนำทรัพย์สินของกองทุนไปดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างมีการนำรถยนต์ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงานของกองทุนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวนอกเหนือจากการปฏิบัติงาน หรือนำไปจำหน่ายหรือจำนำ	L๒ (๑)	I๓ (๒)	๒ ต่ำ (Low)

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๖

เรื่องความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (L x I)	มาตรการหลักบริหารความเสี่ยง	แผนการ/โครงการจัดการบริหารความเสี่ยง	กำหนดระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมายการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (L x I)
R๑ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่รับผิดชอบในส่วนงานคุ้มครองสิทธิจากการตรวจสอบ และอนุมัติการจ่ายตามคำขอรับเงินกรมธรรม์ที่ล่วงพ้นอายุความ มีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อเร่งรัดลำดับให้มีการตรวจสอบ และอนุมัติจ่ายรวดเร็วยิ่งขึ้น	๔ M ปานกลาง (สีเหลือง)	๑. มีแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากรภายในองค์กรที่ชัดเจนและบทลงโทษรองรับการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. มีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ๓. ให้บุคลากรรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามแบบฟอร์มที่กองทุนกำหนดเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ๔. มีการสอบทานกระบวนการเบิกจ่ายเงิน พร้อมตรวจสอบก่อนอนุมัติสั่งจ่าย ๕. มีช่องทางการร้องเรียนที่ชัดเจน	ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวปฏิบัติ พร้อมรณรงค์ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ภายในปี ๒๕๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	งานตรวจสอบภายใน และงานทรัพยากรบุคคล	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่รับผิดชอบในส่วนงานคุ้มครองสิทธิ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม	๒ L ต่ำ (สีเขียว)
R๒ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างส่วนงานการเงิน มีการรับผลประโยชน์จากผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพื่อการจ่ายเงินที่ไม่ถูกต้อง ให้แก่ผู้เอาประกันภัย / ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย หรือคู่ค้า	๔ M ปานกลาง (สีเหลือง)	๑. มีแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากรภายในองค์กรที่ชัดเจนและบทลงโทษรองรับการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. มีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ๓. ให้บุคลากรรายงานความ	ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวปฏิบัติ พร้อมรณรงค์ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ภายในปี ๒๕๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	งานตรวจสอบภายใน และงานทรัพยากรบุคคล	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่รับผิดชอบในส่วนงานการเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม	๒ L ต่ำ (สีเขียว)

เรื่องความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (L x I)	มาตรการหลักบริหารความเสี่ยง	แผนการ/โครงการจัดการบริหารความเสี่ยง	กำหนดระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมายการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (L x I)
		ขัดแย้งทางผล ประโยชน์ตามแบบฟอร์มที่กองทุนกำหนดเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ๔. มีการสอบทานกระบวน-การเบิกจ่ายเงิน พร้อมตรวจสอบก่อนอนุมัติสั่งจ่าย ๕. มีช่องทางการร้องเรียนที่ชัดเจน						
R๓ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีความเกี่ยวข้องกับผู้รับจ้าง หรือมีความสนิทสนม จัดซื้อจัดจ้างรายเดิมซ้ำๆ หรือมีการเรียกรับ / ให้สิ่งของกำนัลใดๆ เพื่อผลประโยชน์จากผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการ	๒ L ต่ำ (สีเขียว)	๑. มีแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากรภายในองค์กรที่ชัดเจนและบทลงโทษรองรับการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. ให้บุคลากรรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามแบบฟอร์มที่กองทุนกำหนดเพื่อป้องกันความ-เสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ๓. ปลูกจิตสำนึกให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ ๔. มีช่องทางการร้องเรียนที่ชัดเจน	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อความรัดกุมมากยิ่งขึ้น กปช. จึงดำเนินการดังนี้ ๑. กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างแบบเฉพาะเจาะจงต้องมีคู่ค้าหรือผู้ให้บริการในด้านเดียวกัน โดยเทียบอย่างน้อย ๓ ราย	ภายในปี ๒๕๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	งานตรวจสอบภายใน และงานทรัพยากรบุคคล	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างกองทุนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม	๑ L ต่ำ (สีเขียว)

เรื่องความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (L x I)	มาตรการหลักบริหารความเสี่ยง	แผนการ/โครงการจัดการบริหารความเสี่ยง	กำหนดระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมายการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (L x I)
			๒. คณะกรรมการกำหนดขอบเขตงานและคณะ กรรมการจัดซื้อจัดจ้าง กรณีวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องมีเจ้าหน้าที่จากส่วนงานอื่นอย่างน้อย ๑ คน เป็นคณะกรรมการ ๓. คณะกรรมการตรวจรับ กรณีที่วงเงินเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องมีเจ้าหน้าที่จากส่วนงานอื่นเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย เว้นแต่ เป็นกรณีการจ้างเหมาบุคคล					
R๔ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบกองทุน เช่น ระเบียบกองทุนประกันชีวิต ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเดินทางไปในงานของกองทุนฯ เป็นต้น	๔ M ปานกลาง (สีเหลือง)	๑. มีแนวทางการปฏิบัติตนของบุคลากรภายในองค์กรที่ชัดเจนและบทลงโทษรองรับการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินก่อนอนุมัติสั่งจ่าย ๓. ปลูกจิตสำนึกให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่	ตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ตามแนวปฏิบัติ พร้อมรณรงค์ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ภายในปี ๒๕๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	งานตรวจสอบภายใน และงานทรัพยากรบุคคล	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างกองทุนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม	๒ L ต่ำ (สีเขียว)

เรื่องความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (L x I)	มาตรการหลักบริหารความเสี่ยง	แผนการ/โครงการจัดการบริหารความเสี่ยง	กำหนดระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมายการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (L x I)
R๕ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างมีการนำรถยนต์ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงานของกองทุนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวนอกเหนือจากการปฏิบัติงาน หรือนำไปจำหน่ายหรือจำนำ	๒ L ต่ำ (สีเขียว)	๑. ปลูกจิตสำนึกให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. มีการจัดทำทะเบียนควบคุมการใช้งานทรัพย์สินอย่างเคร่งครัด อาทิ การใช้รถยนต์หรืออุปกรณ์สำนักงาน ๓. มีการจัดทำใบยืมทรัพย์สินกองทุน และผ่านการอนุมัติจากผู้มีอำนาจทุกครั้ง ๔. มีการกำหนดบทลงโทษอย่างชัดเจนพร้อมเผยแพร่ให้พนักงานรับทราบอย่างทั่วถึง	สร้างและส่งเสริมค่านิยมในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ยึดหลักการปฏิบัติตามกฎหมายมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม โดยการจัดอบรม/สัมมนาเพื่อปลูกจิตสำนึก และส่งเสริมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ให้รู้และเข้าใจในปัญหาและผลกระทบต่อสังคม ต่อองค์กร และต่อตนเอง หากมีผลประโยชน์เกิดขึ้นในหน่วยงาน	ภายในปี ๒๕๖๖	ไม่ใช้งบประมาณ	งานตรวจสอบภายใน และงานทรัพยากรบุคคล	เจ้าหน้าที่และลูกจ้างกองทุนมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรม	๑ L ต่ำ (สีเขียว)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต

การระบุความเสี่ยงและประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยงให้ระบุรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริตนั้นอยู่แล้ว และนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาประเภทความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ตารางที่ ๑ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ความหมาย
Know Factor	ความเสี่ยงที่เคยเกิดมาก่อนหรือคาดว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ
Unknow Factor	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพยากรณ์ในอนาคต

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาส (Likelihood Assessment Criteria)

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสเกิด เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณาระดับของโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ความเสี่ยงหนึ่งๆ จะเกิดขึ้นจริง โดยจะต้องคำนึงสภาพแวดล้อมจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงโอกาสเกิด (Likelihood Assessment Criteria)

เกณฑ์ / โอกาสที่จะเกิด	เกิดขึ้นน้อยมาก (๑)	เกิดขึ้นน้อย (๒)	เกิดขึ้นปานกลาง (๓)	เกิดขึ้นสูง (๔)	เกิดขึ้นสูงมาก (๕)
L๑ : ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น	ไม่เกิดขึ้น หรือมีโอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ตั้งแต่ ๒ ครั้ง แต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง ต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ตั้งแต่ ๖ ครั้ง แต่ไม่เกิน ๑๐ ครั้ง ต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ตั้งแต่ ๑๑ ครั้ง แต่ไม่เกิน ๒๐ ครั้ง ต่อปี	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต มากกว่า ๒๐ ครั้ง ต่อปี
L๒ : โอกาสเกิดเหตุการณ์กระทำผิด	เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มีมาตรการควบคุม	เกิดขึ้นยาก เนื่องจากมีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ	มีโอกาสเกิดเนื่องจากมาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	มีโอกาสเกิดมาก เนื่องจากมาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง	เกิดขึ้นง่ายมาก เนื่องจากไม่มีมาตรการควบคุม
L๓ : สถานะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	เหตุการณ์ ได้จัดให้มีมาตรการเชิงป้องกันเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดซ้ำ	เหตุการณ์ อยู่ระหว่างจัดทำมาตรการเชิงป้องกัน	สามารถจัดการแก้ไขได้แล้ว/เฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด	อยู่ระหว่างการจัดการแก้ไข	ได้ถูกรายงานและปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบจากหน่วยงานที่กำกับดูแลทั้งภายในหรือภายนอก

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณา ระดับความเสียหายหรือความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อความเสี่ยงที่ระบุไว้เกิดขึ้นจริง โดยการประเมินผลกระทบของความเสี่ยง สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหาย (ด้านการเงิน) เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่าระดับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับใด กรณีที่การประเมินผลกระทบของความเสี่ยงไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหายได้ ผู้ประเมินสามารถพิจารณาเกณฑ์การประเมินผลกระทบในด้านอื่นๆ

ตารางที่ ๓ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact Assessment Criteria)

เกณฑ์ / ผลกระทบ impact	ไม่มีนัยสำคัญ (๑)	ต่ำ (๒)	ปานกลาง (๓)	สูง (๔)	สูงมาก (๕)
I๑ : ด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์	มีการกระจายข่าวแต่ไม่ส่งผบกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าวเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือโซเชียลมีเดีย อย่างรวดเร็วเป็นเวลา ๒ สัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าวทั่วทั้งประเทศผ่านสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็วเป็นเวลา ๓ สัปดาห์ ติดต่อกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็วเป็นเวลามากกว่า ๑ เดือน ติดต่อกัน หรือเผยแพร่ตามสื่อต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร
I๒ : ด้านการเงิน (ความเสียหายรายเหตุการณ์)	ระดับผลกระทบทางการเงิน ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท	ระดับผลกระทบทางการเงิน มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ระดับผลกระทบทางการเงิน มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท	ระดับผลกระทบทางการเงิน มากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท	ระดับผลกระทบทางการเงิน มากกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท
I๓ : ด้านกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง	มีการละเมิด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับเล็กน้อย แต่สามารถแก้ไขได้รวดเร็ว	มีการละเมิดกฎหมายระเบียบข้อบังคับแต่สามารถแก้ไขเองภายในองค์กรได้โดยไม่ส่งผลกระทบถึงภาพลักษณ์ชื่อเสียงขององค์กร	มีการละเมิดกฎหมายระเบียบข้อบังคับรุนแรง โดยกระทบถึงภาพลักษณ์ชื่อเสียงขององค์กร และ/หรือองค์กรมีโอกาสที่องค์กรจะถูกเรียกร้องค่าเสียหาย / เปรียบเทียบปรับ / ฟ้องร้องดำเนินคดี	มีการฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมาย หรือเรียกร้องค่าเสียหาย / เปรียบเทียบปรับ	มีการฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องค่าเสียหาย / เปรียบเทียบปรับ และถูกสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมใดๆ

แผนภาพความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้

แผนภาพความเสี่ยง (Risk Map)

ตารางการประเมินความเสี่ยงรวม (Risk Matrix)			ระดับโอกาสเกิด (L)				
			เกิดขึ้นน้อยมาก	เกิดขึ้นน้อย	เกิดขึ้นปานกลาง	เกิดขึ้นสูง	เกิดขึ้นสูงมาก
			๑	๒	๓	๔	๕
ระดับผลกระทบ (I)	สูงมาก	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	สูง	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	ปานกลาง	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	ต่ำ	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	ไม่มีนัยสำคัญ	๑	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) กำหนดค่าเท่ากับผลคูณของระดับโอกาสที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้น (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) × ระดับผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

ระดับความเสี่ยง	ค่าระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูงมาก (Extreme)	๒๐-๒๕	**ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้** จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงในทันทีเพื่อให้ความเสี่ยงต่ำลง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในที่สุด
สูง (High)	๑๐-๑๙	**ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้** โดยต้องเฝ้าระวัง และจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
ปานกลาง (Medium)	๔-๙	**ระดับที่พอยอมรับได้** แต่ต้องใช้ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงที่จะลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่น้อยลงต่อไป
ต่ำ (Low)	๑-๓	**ระดับที่ยอมรับได้** โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด และติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

กปช. ได้พิจารณาคัดเลือกความเสี่ยงตั้งแต่ระดับคะแนน ๑๐ - ๒๕ เพื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้ลดลง ส่วนความเสี่ยงในระดับค่า ๙ และที่ต่ำกว่าถือว่าเป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

ภาคผนวก ข

แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score

ภาคผนวก ค

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

เรื่องความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการหลักบริหารความเสี่ยง	แผนการ/โครงการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	เป้าหมายการจัดการบริหารความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้